

Kas ir cilvēktiesības?

Mēs esam cilvēki, un tas nozīmē, ka, sākot ar mūsu dzimšanas brīdi, valstij ir noteiktas funkcijas, kas tai jāpilda, lai palīdzētu mums attīstīt mūsu potenciālu. Un to, ko mēs sagaidām un pieprasām no valsts, sauc par cilvēktiesībām. Šādas tiesības ir pilnīgi visiem cilvēkiem — gan vīriešiem, gan sievietēm, gan bērniem.

Kā tas notiek? Tiesības nozīmē to, ka valstij ir šādi pienākumi:

- respektēt — nenoteikt ierobežojumus konkrētiem cilvēka rīcības aspektiem;
- aizsargāt — aizstāvēt cilvēku pret ļaunprātīgu izturēšanos;
- izpildīt — radīt pamatnosacījumus cilvēka potenciāla attīstīšanas iespējām.

Valstis ir apspriedušas un rakstveidā noteikušas pašas svarīgākās, obligāti ievērojamās cilvēktiesību normas. Valstis ir vienojušās tās ievērot. Tādējādi šīs tiesības ir kļuvušas par starptautiskajām tiesībām. Valsts līmenī cilvēktiesības ir izklāstītas, piemēram, valsts konstitūcijā.

Veicināt cilvēka pamattiesību ievērošanu ir viens no galvenajiem Apvienoto Nāciju Organizācijas mērķiem. Tas tiek panākts, visā pasaulē darbojoties dažādām Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūrām. Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā cilvēktiesību komisāra birojs vada ANO cilvēktiesību programmu. Ir izveidotas arī vairākas ekspertu komitejas, kuras uzrauga, kā valstis praksē īsteno savas apņemšanās cilvēktiesību jomā, un Cilvēktiesību padome — asambleja, kurā valstis sanāk, lai apspriestu dažādus cilvēktiesību jautājumus un analizētu situācijas visā pasaulē.

Ko varu darīt es? Noskaidro, kādas ir tavas tiesības. Uzzini vairāk par ANO cilvēktiesību programmu. Un neklusē!